

RUKOMETNI SAVEZ BEOGRADA
ZAJEDNICA SUDIJA I KONTROLORA
STRUČNO TEHNIČKA KOMISIJA
Beograd, 3.06.2008. god.

Naslov stručnog rada:

SEDMERCI (Pravilo 14)

U današnjem – savremenom rukometu, za razliku od prošlih vremena, u proseku svaka ekipa ima po 50 – 60 napada na utakmici. Takav tempo na utakmici uslovljava da igrači poseduju veliku brzinu, spretnost i perfektnu fizičku spremnost, a sve u cilju brzog postizanja gola. Ukoliko ih igrači iz protivničke ekipe spreče u jasnoj situaciji za postizanje pogotka, tada sudije dosuđuju kazneni udarac – SEDMERAC.

Kao što svi vi znate, postoji puno različitih mogućnosti i situacija zbog kojih se dosuđuje sedmerac a one nam se svakodnevno svima nama događaju na utakmicama. Sva pravila vezana za dosuđivanje sedmerca su objedinjena u Pravilu broj 14 – Sedmerac.

Dosuđivanje sedmerca

14.1 Sedmerac se dosuđuje:

- Kada igrač ili službeno lice protivničke ekipe bilo gde na terenu spreči realizaciju jasne prilike za postizanje gola;
- Kad jasnu situaciju za postizanje gola prekine neopravdani zvižduk;
- Kada jasnu situaciju za postizanje gola osujeti neko ko ne učestvuje u igri, npr. kada gledalac uđe u teren ili zaustavi igrača zviždukom (osim kada može da se primeni 9:1 Komentar) – tj. prekid igre od strane merioca vremena. A u njemu se kaže da ako je prekidom sprečena jasna situacija za postizanje gola, a on je izazvan prekršajem koji je napravila ekipa u odbrani, sedmerac se dosuđuje u skladom sa Pravilom 14:1a.

U smislu pravila 14:1, jasna situacija za postizanje gola postoji kada:

- Igrač koji ima loptu i kontrolu nad telom na liniji golmanovog prostora, ima šansu da šutira na gol, a da nijedan od protivnika nije u mogućnosti da ga dozvoljenim metodama spreči;
- Igrač koji ima loptu i kontrolu nad telom trči (ili vodi loptu) sam prema golmanu u kontranapadu, a da nijedan od protivnika nije u stanju da mu se ispreči i spreči kontranapad;
- Igrač je u situaciji koja odgovara prvom ili drugom primeru, osim što igrač još uvek nema kontrolu nad loptom, ali je spreman da je odmah primi. Sudije moraju biti uverene da nijedan protivnički igrač

neće biti u mogućnosti da spreči prijem lopte dozvoljenim metodama;

- Golman je napustio svoj golmanski prostor, a protivnik sa loptom i kontrolom tela ima jasnu i nesprečivu priliku da baci loptu u prazan gol. (Ovo se takođe odnosi i na situaciju u kojoj su odbrambeni igrači u poziciji između izvođača i golmana, ali sudije onda moraju uzeti u obzir mogućnost da se ovi igrači umešaju na dozvoljeni način).

14 : 2 Ukoliko igrač u napadu zadrži u potpunosti kontrolu nad loptom i svojim telom uprkos prekršaju Pravila 14:1a, nema razloga da se dosudi sedmerac, čak i ako igrač nakon toga ne iskoristi šansu za gol. U ovim situacijama, u kojima bi trebalo eventualno dosuditi sedmerac, sudije bi trebale da reaguju tek u trenutku kada nedvosmisleno mogu da utvrde da je donošenje takve odluke uistinu opravdano i neophodno. U suprotnom, sedmerac treba dosuditi ako je jasno da je igrač u napadu izgubio kontrolu nad loptom i telom usled prekršaja, tako da jasna situacija za postizanje gola više ne postoji.

14 : 3 Kada dosude sedmerac, sudije takođe mogu dosuditi i tajm-aut, ali samo ako postoji značajnije odlaganje, npr. zbog zamene golmana ili izvođača, a odluka o dosuđivanju tajm-auta treba da bude u saglasnosti sa kriterijumima naznačenim u Objašnjenju broj 2.

Objašnjenje broj 2 se odnosi na tajm-aut i u njemu se govori o sledećem, da osim u situacijama koje su naznačene u Pravilu 2:8 kada je tajm-aut obavezan, od sudija se očekuje da upotrebe svoj zdrav razum i procene potrebu za tajm-autom u drugim situacijama. Neke od tipičnih situacija u kojima tajm-aut nije obavezan, ali se ipak često daje u normalnim okolnostima su :

- postoje spoljne okolnosti, npr. treba obrisati teren;
- čini se da je igrač povređen;
- očigledno je da ekipa odugovlači da prođe vreme, npr. kada ekipa odlaže izvođenje dosuđenog bacanja ili kada igrač koji je u posedu lopte, baci loptu ili je ispušta nakon dosuđenog bacanja protiv njegove ekipe;
- ako lopta dodirne plafon ili predmet koji je pričvršćen iznad terena i odbije se tako daleko od mesta izvođenja auta, da izazove nepotrebno gubljenje vremena.

Kada se utvrdi potreba za tajm-autom u ovim i drugim situacijama, sudije prvenstveno treba da uzmu u obzir da li bi ovaj prekid bez tajm-auta oštetio jednu ekipu. Ako ekipa ima visoko vođstvo, onda možda nije potrebno da se da tajm-aut da bi se npr. obrisao pod. Isto tako, ako ekipa kojoj bi tajm-aut naškodilo, odugovlači igru, onda je očigledno da za tajm-autom nema potrebe.

Još jedan bitan faktor jeste očekivano vreme trajanja prekida. Dužinu trajanja prekida koji je nastao usled povrede, teško je predvideti, pa je onda možda bolje da se dosudi tajm-aut. Takođe sudije ne treba da budu ishitrene u odluci da dosude tajm-aut, samo zato što je lopta napustila

teren. U tim slučajevima, lopta se uglavnom odmah vraća na teren i utakmica može da se nastavi. U suprotnom, sudije treba da reaguju i da ubace rezervnu loptu što pre.

Izvođenje sedmerca

14 : 4 Sedmerac se izvodi udarcem na gol, u roku od tri sekunde nakon zvižduka sudija.

14 : 5 Igrač koji izvodi sedmerac mora zauzeti poziciju iza linije sedmerca, ali ne više od 1 metra iza linije (15:1, 15:6 – a to su Opšti propisi za izvođenje bacanja – početno, golmanovo i slobodno bacanje, aut i sedmerac). Nakon zvižduka od strane sudija, izvođač ne sme da dodirne ili pređe liniju sedmerca sve dok lopta ne napusti njegovu ruku (15:7 stav 3 – a to su Opšti propisi za izvođenje bacanja – početno, golmanovo i slobodno bacanje, aut i sedmerac – sankcije, 13:1a).

14 : 6 Izvođač ili njegovi saigrači ne smeju ponovo da igraju loptom nakon što je sedmerac izveden, sve dok ona ne dodirne gol ili protivnika (15:7 stav 3 – a to su Opšti propisi za izvođenje bacanja – početno, golmanovo i slobodno bacanje, aut i sedmerac – sankcije, 13:1a).

14 : 7 Kada se izvodi sedmerac, saigrači izvođača moraju da se nalaze izvan linije slobodnog bacanja i tu ostanu sve dok lopta ne napusti ruku izvođača (15:3, 15:6). Ukoliko to ne urade, dosudiće se slobodno bacanje protiv ekipe koja izvodi sedmerac (15:7 stav 3 – a to su Opšti propisi za izvođenje bacanja – početno, golmanovo i slobodno bacanje, aut i sedmerac – sankcije).

14 : 8 Kada se izvodi sedmerac, igrači protivničke ekipe moraju da ostanu izvan linije slobodnog bacanja, i to najmanje 3 metra od linije 7 metara, sve dok lopta ne napusti ruku izvođača. Ukoliko to ne učine, sedmerac se ponovo izvodi ako gol nije postignut, ali nema ličnog kažnjavanja.

14 : 9 Sedmerac se ponovo izvodi ukoliko gol nije postignut, ako je golman prekoračio graničnu liniju tj. 4 metra (1:7, 5:11), pre nego što lopta napusti ruku izvođača. Ali to ne vodi ličnom kažnjavanju golmana.

14 : 10 Zamena golmana nije dozvoljena u trenutku kada je izvođač spreman da izvede sedmerac, stojeći u pravilnom položaju sa loptom u ruci. Bilo kakav pokušaj da se obavi zamena golmana u ovakvoj situaciji kažnjava se kao nesportsko ponašanje (8:4, 16:1c i 16:3c).

Sada ćemo vam pokazati nekoliko pozitivnih primera, naših kolega međunarodnih sudija Stanojević Zorana i Višekrone Slobodana, sa poslednjeg Prvenstva Sveta kao i nekoliko primera sa Olimpijskih igara u Atini 2004.

Kao treći i poslednji materijal u ovoj prezentaciji ćemo vam pokazati i nekoliko pozitivnih ali i negativnih ličnih primera sa utakmice I kola SRL ŽRK Dinamo Petrohemija – ŽRK Knjaz Miloš odigrane 15.09.2008.

I na kraju se zahvaljujemo našem recenzentu g-dinu Maksimović Miodragu na podršci i pomoći u izradi ove stručne teme, kao i predsedniku Stručno tehničke komisije ZRSK RSB g-dinu Janković Miroslavu što nam je ukazao čast i poverenje da ovu vrlo specifičnu, tešku i nadasve odgovornu stručnu temu baš mi obradimo i prezentujemo mlađim kolegama.

Autori stručnog rada:
Nenad Dragomirović i Vladimir Vukićević
savezne rukometne sudije

Recenzent: **MIODRAG MAKSIMOVIĆ**,
savezni rukometni kontrolor
Predsednik Upravnog odbora ZRSK RSS
Komesar za sudijska pitanja Super i Prve lige

NAPOMENA: Sastavni deo ovog stručnog rada je posebni DVD sa konkretnim primerima sa utakmica (kako je to navedeno u gornjem tekstu)
--